

TOIMINTASUUNNITELMA 2016

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella yhdeksän vesienhoitorakennetta, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvessä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyseillä. Toimintamalli on herättänyt yleistä kiinnostusta, ja yhdistys on toteuttanut EAKR-rahoitteisena hankkeena Vesienhoidon nettikäsikirjan. Toiminnan jatkomahtodollisuudet näyttävät hyviltä.

Toiminnan laadun varmistajana toimii laaja yhteistyö- ja asiantuntijaelin, Kiimingin – Jäälin vesienhoitotoimikunta, johon kuuluvat seuraavien tahojen edustajat:

- Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys
- Oulun kaupunki
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Suomen ympäristökeskus
- Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa
- Oulun seudun ympäristötoimi
- Kiimingin jakokunta
- Kiimingin kalastuskunta
- Kellon kyläseura

Lisäksi kokoonpanoon kuuluu yksittäisiä asiantuntijoita.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Valuma-alueen kunnostusta jatketaan seuraavasti:

1. Kokko-ojan haarassa sijaitsevaa pintavalutusaluetta täydennetään lietteenpoistojärjestelmällä. Työt toteutetaan talvella 2016.
2. Muita vesienhoitorakenteita hoidetaan ja pidetään kunnossa. Lietteenkeruualtaita tyhjennetään ja lietettä poistetaan myös muista kohteita mahdollisuuksien mukaan.
3. Vesienhoitorakenteiden vaikuttavuutta tutkitaan vesinäytteillä kesää 2015 vastaavalla tavalla. Erylistä huomiota kiinnitetään näytteenottoon. Kalamäen kosteikon vedenkorkeutta tarkkaillaan luvan edellyttämällä tavalla.

B. Jäälinjärvi

Jäälinjärven hoitokalastusta jatketaan. Jäälinojasta nousevia kutusärkiä pyydetään yhdistyksen paunetilla keväällä. Kesällä pyyntiä jatketaan olosuhteiden salliessa rysillä ja paunetilla.

Yhdistys jatkaa Jäälinjärveen tulevan ja sieltä lähtevän kiintoaineen ja ravinteiden määrän tarkkailua. Limaleväanalyysijä tehdään tarpeen ja tilanteen mukaan. Kalakannan rakenne tutkitaan koekalastuksella.

C. Jäälinoja

Metsäkeskus suunnitteli vuonna 2013 Jäälinojan varteen neljä kosteikkoa. Nämä jäivät toteuttamatta, koska maanomistajien suostumusta ei saatu. Muutokset Jäälinjärven veden laadussa vaikuttavat suoraan Jäälinojan tilaan. Uusia toimenpiteitä ei suunnitelmakaudella toteuteta.

Yhdistys on tutkimustensa ja havaintojensa perusteella todennut, että hule- ja jätevedet kuormittavat Jäälinojaa. Yhdistys pitää tärkeänä, että asiaan kiinnitetään huomiota. Mikäli valmisteilla oleva rauta-humus – kiintoainetutkimus (ks. kohta 2) käynnistyy, hulevesikysymys on tarkoituksenmukaista sisällyttää tutkimusohjelmaan.

2. Tutkimukset

Yhdistys on tehnyt yhteistyökumppaneille aloitteen rauta-humus – kiintoaineilmiön syntymekanismin selvittämisestä tieteellisen tutkimuksen avulla. Yhdistys osallistuu hankkeeseen, mikäli siihen saadaan rahoitus. Tulokset saattaisivat avata mahdollisuuksia kiintoaineongelman tehokkaampaan hallintaan.

Yhdistys on esittänyt viranomaisten rahoitettavaksi tutkimusta, jolla virtaavan veden ravinteita vähennettäisiin kelluville saarille istutettavien kasvien avulla (bioremeditaatio). Tutkimus käynnistetään, mikäli sille saadaan rahoitus.

3. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. K-Supermarket Jäälin kanssa tehdään läheistä yhteistyötä. Jäälin vesien kunnostus on yrityksen pääsponsorointikohde. Vesienhoitokohteita tehdään tunnetuksi mediassa.

Verkottumista muiden kunnostustoimintaa harjoittavien toimijoiden kanssa pidetään yllä. Valtakunnallisen vesistö-kunnostusverkoston toimintaa tuetaan yhdistyksen kokemuksilla, ja verkoston valtakunnallisille vesistö-kunnostuspäiville osallistutaan.

Yhdistys täyttää viisi vuotta 19.4.2016. Merkkivuosi huomioidaan järjestämällä kaikille avoin yleisötapahtuma kesäaikaan.

4. Kustannukset ja rahoitus

Kustannukset

Vesienhoitorakenteet

• Kokko-ojan haaran lietteenpoisto	10 000 eur	
• Kunnossapito ja hoito	<u>5 500 eur</u>	
	15 500 eur	15 500 eur

Kalastus

Hoitokalastuskulut	800 eur	
Kalastustyö	<u>1 800 eur</u>	
	2 600 eur	2 600 eur

Vesistötarkkailu

• viranomaistarkkailu	1000 eur	
• tulevan ja lähtevän veden laatu,
vaikuttavuustarkkailu	2 500 eur	
• näytteenotto ja kuljetukset	600 eur	
• Vesitaselaskenta	<u>1 000 eur</u>	
	5 100 eur	5100 eur

Tutkimukset

• kalastorakennetutkimus	2500 eur	2500 eur

Käynnistetään kolmivuotinen bioremeditaatiotutkimus, mikäli sille saadaan riittävä ulkopuolinen rahoitus. Yhdistys osallistuu kustannuksiin pääasiassa talkootyöllä.

Osallistutaan rauta-humus –kiintoainetutkimukseen talkootyöllä ja pienehköllä rahallisella panoksella, mikäli tutkimus käynnistyy pääasiassa julkisrahoitteisesti.

Yhteiset

Hallinto ja yleiskulut	4 500 eur	
Viestintä, vierailut, verkottuminen	<u>4 000 eur</u>	
	8 500 eur	8 500 eur

Yhdistys osallistuu Vesienhoidon käsikirjan painatukseen 1500 eurolla, mikäli vähintään 50 prosenttia rahoituksesta tulee muualta.

Kustannukset yhteensä yht.**34 200 eur** (ilman
käsikirjan painatusta)**Rahoitus**

Kemera (Metsäkeskus)		10 000 eur
Vesienhoitoyhdistys		
• oma rahoitus	8 400	
• puun myynti	2 000	
• talkoot	<u>12 800</u>	23 200 eur
Virkatyö		
• viranomaistarkkailu		1 000 eur
Kaikki yht.		34 200 eur

Esitys vuosikokoukselle

Hallitus esittää vuosikokoukselle, että se saisi valtuudet päättää ehdollisista tutkimus- ja muista hankkeista ottaen huomioon niihin saatavat avustukset ja yhdistykseltä vaadittavat panokset